

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/73/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011995
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Horvátová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011995.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Lucie Horvátovej a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Juraja Valáška v trestnej veci odsúdeného A. B., nar.XX.XX.XXXX v C., D. pobyt hlásený v meste C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody llava, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 7Pp/61/2023 zo dňa 24. apríla 2024, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 17. júla 2024 v Trenčíne jednohlasne takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. zamietla, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín na verejnom zasadnutí konanom dňa 24. apríla 2024 po vypočutí odsúdeného rozhodol uznesením sp. zn. 7Pp/61/2023 tak, že podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona v spojení s § 415 odsek 1 Trestného poriadku návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietla. Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že u odsúdeného nie sú dôsledne a kumulatívne splnené všetky tri zákonom stanovené podmienky pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť, v ktorej písomných dôvodoch uviedol, že hoci okresný súd bol toho názoru, že sú splnené dve zákonné podmienky na podmiennečné prepustenie, nesprávne vyhodnotil nesplnenie poslednej materiálnej podmienky, spočívajúcej vo vyhodnotení predchádzajúcich odsúdení. Odsúdený poukázal na to, že pokiaľ okresný súd bral do úvahy odsúdenia z rokov 1997 a 2012, v takom prípade nemôže nikdy splniť tretiu podmienku na podmiennečné prepustenie, keďže svoje tresty už dávno vykonal a nemali by mať vplyv na aktuálne rozhodovanie. Taktiež poukázal na skutočnosť, že v minulosti už bol podmiennečne prepustený, kde mu bola uložená 4-ročná skúšobná doba s ochranným dohľadom, v ktorej sa osvedčil. Odsúdený si uvedomil svoje zlyhanie a úprimne ho ľutuje, počas výkonu trestu sa v jeho rodine dramaticky zhoršila situácia, ktorá sa týka jeho maloletej dcéry a vzhľadom na túto skutočnosť sa zaručil, že povedie riadny život už len z dôvodu starostlivosti a riadnej výchovy svojho dieťaťa. Preto navrhol, aby krajský súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že ho podmiennečne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený súd, na podklade sťažnosti odsúdeného, ktorá mu spolu so spisom bola predložená dňa 20. mája 2024, preskúmal na neverejnom zasadnutí dňa 17. júla 2024 podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného, hoci je prípustná, podaná oprávnenou osobou, včas i na správnom mieste, nie je dôvodná.

Krajský súd predovšetkým konštatuje, že súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí, na vykonanie ktorého boli splnené všetky zákonné podmienky. Odsúdený mal možnosť

vyjadriť sa pred súdom prvého stupňa k priebehu doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmienené prepustenie.

Trestný zákon pri aplikácii hmotnoprávneho inštitútu podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody vyžaduje od súdu, aby skúmal, či sú u odsúdeného naplnené nielen formálne, ale aj materiálne podmienky podmieneného prepustenia. Až splnenie formálnej podmienky (odsúdeným vykonaná potrebná časť uloženého trestu) v kumulácii (spojení) s materiálnymi podmienkami (plnenie povinností odsúdeným a preukázané polepšenie sa v jeho správaní vo výkone trestu a očakávanie, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život) pri dôslednom zistení skutkového stavu môže vyústiť do právneho záveru súdu, že je možné odsúdeného podmienne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody, za súčasného obligatórneho určenia primeranej skúšobnej doby, s prípadne nariadením probačného dohľadu a uložením primeraných povinností a obmedzení, na posilnenie jeho účinku.

Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je skutočne mimoriadny procesný inštitút, ktorým sa iba v odôvodnených prípadoch a po náležitom kumulatívnom splnení všetkých troch zákonných podmienok zasiahne do rozhodnutia súdu o uloženom treste odňatia slobody tak, že u odsúdenej osoby už nie je nevyhnutné pôsobiť v pozitívnom smere bezprostredným výkonom trestu odňatia slobody, ale odsúdenému sa poskytne príležitosť na slobode, za istých zákonných a súdom určených podmienok preukázať, že vie viesť riadny život občana, predovšetkým bez páchania ďalšej trestnej činnosti. Krajský súd k tomu ďalej pripomína, že zmyslom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol páchatel automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby na slobodu bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Totiž podmienené prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takou okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienenom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, vrátane jej početnosti.

V posudzovanej veci okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to vykonanie príslušnej časti uloženého trestu dňa 06. decembra 2023.

Čo sa týka prvej zákonnej materiálnej podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu odsúdený preukázal polepšenie, táto podmienka taktiež bezpochyby splnená je. V zhode s názorom okresného súdu aj krajský súd vyhodnotil správanie sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody a plnenie jeho povinností ako pozitívny prejav zmeny jeho správania, nakoľko ide o bezproblémového odsúdeného, ktorý je dlhodobo pracovne zaradený a kladne hodnotený. Bez problémov sa zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti, je kritický k spáchanej trestnej činnosti a príkazy a nariadenia plní na požadovanej úrovni. Nevyskytli sa u neho žiadne závažné nedostatky v správaní, bol dokonca päťkrát disciplinárne odmenený, pričom disciplinárne potrestaný doposiaľ nebol. Avšak pokiaľ ide o druhú zákonnú materiálnu podmienku, aj podľa názoru krajského súdu jej splnenie u odsúdeného nie je možné konštatovať. Napriek jeho sťažnostným námietkam, týkajúcich sa toho, že okresný súd pri rozhodovaní prihliadal aj na predchádzajúce odsúdenia je potrebné uviesť, že súd v rámci rozhodovania o návrhu na podmienené prepustenie odsúdenej osoby musí ako jednu z kritérií vyhodnocovať aj existenciu rizika recidívy odsúdenej osoby po prepustení na slobodu, a to v rámci druhej materiálnej podmienky, čo priamo vyplýva z ustanovenia § 66 odsek 1 a odsek 2 Tr. zákona. Zároveň nie je možné prisvedčiť argumentu odsúdeného, že okresný súd prihliadol iba na jeho odsúdenia z dávnej minulosti. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, odsúdený bol doposiaľ až dvanásťkrát súdne trestaný, pričom naposledy bol z výkonu trestu odňatia slobody prepustený dňa 17. augusta 2016. Obžalovaný však aj po vykonaní tohto trestu v páchaní trestnej činnosti pokračoval, pričom ani uložený alternatívny trest (trest povinnej práce uložený vo veci Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/49/2019) ho neodradil od opätovného páchania ďalšej, a to aj závažnej násilnej trestnej činnosti v roku 2020. Najviac v neprospech odsúdeného je nutné vyhodnotiť aj ten poznatok, že odsúdený bol v minulosti až trikrát podmienne prepustený z výkonu trestu a v prípade posledného podmieneného prepustenia

bolo rozhodnuté, že odsúdený sa neosvedčil v skúšobnej dobe (nariadenie výkonu zvyšku trestu dňa 31. decembra 2015). Krajský súd v súhrne teda poukazuje na to, že na odsúdeného bolo už opakovane pôsobené rôznymi druhmi trestov, vrátane toho najprísnejšieho, teda nepodmienečného trestu odňatia slobody, ale ani to nemalo na neho dostatočný výchovný vplyv, keďže trestnej činnosti sa dopúšťal aj naďalej, z čoho plynie jediný záver, a to ten, že na slobode doposiaľ nedokázal dlhodobejšie viesť riadny život. Požadovaná náprava odsúdeného tak doposiaľ dovŕšená nie je a je nevyhnutné v nej pokračovať v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

S poukazom na to, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a sťažnostného súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože tieto konania z hľadiska predmetu tvoria jeden celok, krajský súd na ďalšie vecne správne závery súdu prvého stupňa odkazuje, keďže sa s nimi bezvýhradne stotožňuje.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd rozhodol tak, že nedôvodnú sťažnosť odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť n i e j e prípustná.